

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування Відділення поліції № 6 (м. Новоселиця)
Чернівецького районного управління поліції Головного управління
Національної поліції в Чернівецькій області для виконання функцій
національного превентивного механізму 27.04.2023**

м. Чернівці, 2023 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19-1 та 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», згідно з дорученням-вимогою від 20.04.2023 № 3414.2/23/53, групою НПМ у складі:

Пітей-Маляр Аліни Іванівни, головного спеціаліста відділу сприяння роботі регіональних представництв – керівник групи;

Непийводи Людмили Іванівни, головного спеціаліста відділу сприяння роботі регіональних представництв;

Вольської Вікторії Валеріївни, представника громадської організації;

Третьякова Віктора Володимировича, представника громадської організації
здійснено планове відвідування місця несвободи – Відділення поліції № 6 (м. Новоселиця) Чернівецького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області (далі – Відділення поліції № 6).

Підпорядкування:

Головне управління Національної поліції в Чернівецькій області, начальник – Нечитайло Віктор Олександрович.

Національна поліція України, голова – Вигівський Іван Михайлович.

Міністерство внутрішніх справ України, міністр – Клименко Ігор Володимирович.

Місцезнаходження: 59400, Чернівецька область, Чернівецький район, м. Новоселиця, вул. 28 Червня, 7.

Керівництво: Березін Євгеній Вікторович, Начальник Відділення поліції № 6 (м. Новоселиця) Чернівецького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області (на посаді з 01.04.2022).

В кімнаті для затриманих Відділення поліції № 6 протягом 2023 року не перебувало затриманих осіб. Журнал обліку осіб, яких поміщено до кімнати для затриманих ведеться.

Факти насильницького заподіяння смерті затриманих відсутні.

Попереднє відвідування НПМ та перевірки органами нагляду (контролю) не проводились.

На вході до Відділення поліції № 6 є інформація про найменування органу поліції.

Особа з інвалідністю, зокрема на кріслі колісному може безперешкодно та без сторонньої допомоги потрапити у вестибюль.

Облаштовано фронт офіс.

Доступ до вестибюлю, чергового та приймальні вільний, без необхідності отримання дозволу.

Наявне відеоспостереження у кількості 33 одиниці.

Встановлено систему Custody Records, яка передбачає електронну фіксацію дій, що відбуваються із затриманими особами.

Архівація відеоінформації зберігається 30 діб. Доступ до архіву відеоінформації у Головному управлінні Національної поліції в Чернівецькій області.

В черговій частині наявні аптечки в яких містяться ліки, необхідні для надання первинної домедичної допомоги, з актуальним строком придатності.

Під час відвідування встановлено, що відповідно до вимог підпункту 1 пункту 1 розділу VII Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція), в Відділення поліції № 6 обладнано 1 кімнату для затриманих (далі – КЗ).

Після проведення слідчих дій затриманих осіб розміщують до ізолятора тимчасово тримання № 1 м. Чернівці та ізолятора тимчасово тримання № 2 смт. Кельменці Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області.

З метою додержання прав затриманих осіб, співробітниками Відділення поліції № 6 проводиться щоквартальна звірка з Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернівецькій області щодо кількості переданих та зареєстрованих повідомлень про випадки затримання осіб за вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

II. ФАКТИ ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

1. Порушення права на свободу та особисту недоторканість (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України).

Під час аналізу документів виявлено коригування шляхом виправлення інформації в журналах, що дає підставу вважати про ймовірність порушення часового проміжку перебування затриманих без харчування, прогулянки, поміщення до кімнати для затриманих (фото 1).

До прикладу в Журналі обліку доставлених, відвідувачів і запрошених наявні виправлення годин прибуття та вибуття. Тобто це може свідчити проте, що години перебування деяких затриманих коригуються під необхідну кількість (фото 1).

Відстежити час перебування у відділенні поліції та перевірити ймовірність поміщення до кімнати для затриманих не вдалося, так як доступу до системи архівації відеоданих, зі слів чергового, в працівників Відділення поліції № 6 немає.

У своїх доповідях Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню зазначає, що незабезпечення затриманих осіб харчуванням, доступом до води, туалету та правом відпочинку у нічний час може вважатися жорстоким поводженням.

2. Порушення права на належні умови тримання

Санітарно-гігієнічна кабіна не під'єднана до водопостачання та не обладнана дверцятами (пункти 4.1.2., 4.3.3. ВБН В.2.2-1-2006 «Будинки і споруди. Відомча інструкція з проектування кімнат для затриманих і доставлених чергових частин органів внутрішніх справ. Загальні положення та типові проектні рішення» (фото 2).

3. Порушення права на захист (стаття 59 Конституції України, статті 208, 213 кримінально-процесуального кодексу України, Закону України «Про безоплатну правову допомогу»)

За результатом огляду Журналу інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги затриманим, виявлено порушення принципу негайності оповіщення Центру після фактичного затримання. Так, гр. К., відповідно до протоколу затримання взятого під варту, засудженого час фактичного затримання – 17:30, а в графі 5 Журналу інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги затриманим вказано 18:44, що становить більше 30 хв. Також час фактичного затримання Г. 20:20, а повідомлено Центр безоплатної вторинної правової допомоги 21:28 (фото 3 і 4). За даним фактом складено рапорт інспектором з дотримання прав людини.

4. Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, стаття 23 Закону України «Про Національну поліцію», Порядок підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115)

Оглядаючи та здійснюючи аналіз документів виявлено, що в протоколі затриманого підозрюваного у вчиненні злочину А. було зазначено про наявність ушкоджень на тілі, які відносяться до подій від 12.02.2023 та 13.02.2023 (фото 5), що може свідчити про необхідність надання медичної допомоги, проте в Журналі реєстрації надання медичної допомоги особам, які перебувають в органі (підрозділі) поліції відсутні відомості про надання А. медичної допомоги (фото 6).

Під час моніторингового візиту не вдалося встановити кількість працівників які пройшли підготовку щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги.

Також виявлено відсутність переліку закладів охорони здоров'я, де впроваджена замісна підтримувальна терапія.

Окрім цього, інспектори чергової частини, які були на чергуванні в день візиту, не володіли в достатній мірі інформацією про порядок дій, у разі затримання особи, яка б мала потребу у лікуванні препаратами замісної підтримувальної терапії, як того вимагає Порядок взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії», затверджений спільним Наказом МОЗ України, МВС України, Міністерства юстиції України та Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156.

5. Порушення права осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю)

Порушення вимог ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» (далі–ДБН) у приміщенні Відділення поліцію частково створені умови для відвідування маломобільних груп населення, через:

- кімната для конфіденційного побачення із захисником має поріг висотою 9 см та дверні прорізи шириною в 65 см (пункт 6.2.6.) (фото 7 та 8).

6. Невжиття заходів щодо попередження порушень прав людини (порушення порядку реєстрації затриманих осіб, неналежне ведення службової документації)

За результатами опрацювання документів виявлено, що в протоколі про затримання не завжди зазначається місце фактичного затримання. Так, у протоколі про затримання К. та Г. місце затримання особи зазначено адресу Відділення поліції № 6 (фото 9 та 10).

Облік осіб, які перебувають у Відділенні поліції № 6 ведеться з порушенням вимог, передбачених Інструкцією з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженою наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція).

Виявлено порушення порядку реєстрації осіб в Журналі обліку доставлених, відвідувачів і запрошених. В даному журналі відсутній запис про захисників затриманих К. та П., хоча у Журналі інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги затриманим внесено відомості про прибуття захисників 20.01.2023 о 19.15 год. (Фото 11).

Інформацію про членів моніторингової групи внесено до даного журналу на їх вимогу.

Зокрема, у Журналі обліку доставлених, відвідувачів та запрошених (у графі 3), в якій вноситься тільки «Прізвище, ім'я, по батькові (без скорочення)» працівники чергової частини вносять інші непередбачені Інструкцією дані, зокрема персональні дані (дату народження) відвідувачів.

Працівники поліції вимагають від осіб, які залишають приміщення Відділення поліції № 6 робити запис у графах «Наявність чи відсутність претензій до працівників поліції» та «Особистий підпис», в той час, коли, відповідно до пункту 6 примітки додатку 7 до Інструкції, їх заповнення є правом, а не обов'язком.

Такі порушення можуть свідчити про недостатню організацію та забезпечення пропускнуго режиму до адміністративного будинку відділення поліції із боку керівництва цього органу та недостатній контроль за здійсненням пропускнуго режиму чергової служби, що не відповідає вимогам пункту 1 розділу ІХ Інструкції.

На інформаційних стендах вказано недостатньо необхідної інформації, що стосується звернення громадян, а саме немає розміщеного графіка особистого прийому (розділ 3 пункти 1-3 «Порядку розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України», затвердженого наказом МВС України від 15.11.2017 № 930).

Під час огляду робочих кабінетів виявлено відсутність на дверях інформаційних табличок з назвами відділів, зазначенням посад і прізвищ працівників (фото 12).

Порушено стандарт, щодо внесення заборони катувань до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) працівників.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Керівнику Головного управління Національної поліції України

в Чернівецькій області:

1.1. розглянути результати моніторингу та вжити, в межах компетенції, заходи щодо усунення виявлених порушень.

2. Керівнику Відділення поліції № 6 (м. Новоселиця) Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області:

2.1. забезпечити фіксацію у протоколах про затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину інформації щодо точного місця затримання, часу та місця складання протоколу;

2.2. забезпечити належне ведення журналів;

2.3. здійснити підготовку службових осіб відділення поліції щодо володіння знаннями і практичними навичками надання до медичної допомоги з отриманням відповідного посвідчення;

2.4. вжити заходів щодо вивчення службовими особами відділення поліції Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії», затверджений спільним Наказом МОЗ України, МВС України, Міністерства юстиції України та Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156.

До звіту додаються наступні матеріали:

1. Фототаблиця.

Керівник групи НПМ

головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини

Аліна ПІТЕЙ-МАЛЯР

Фото 7

Фото 8

Фото 9

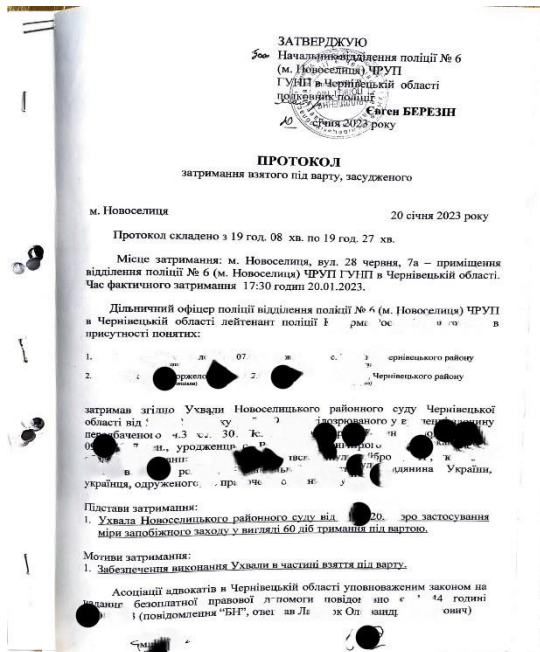

Фото 10

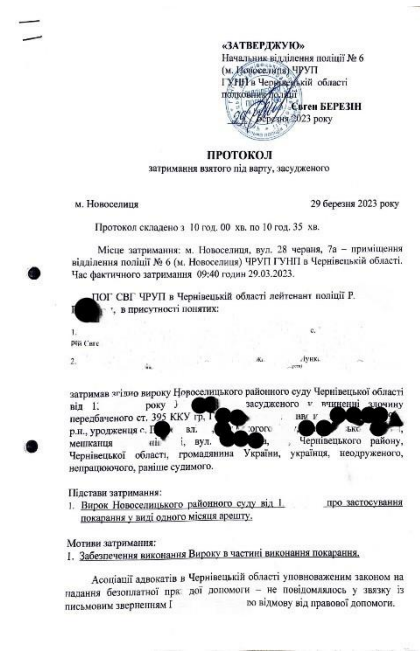

Фото 11

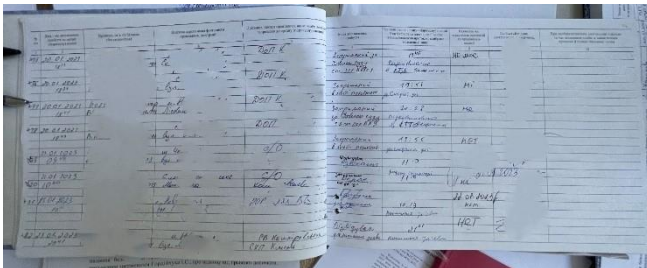

Фото 12

